

Feia molts mesos que els rumors que corrien per Palma asseguraven que seria el següent escàndol. I no s'equivocaren. El cas Ibatur (Institut Balear de Turisme, organisme dependent de la Conselleria de Turisme del govern balear) esclatà dimarts passat, dia 29 de juny. La policia batejà l'operació amb el nom de *Passarel·la*: una desena d'escorcolls fets simultàniament en empreses amb seu a Palma i a Madrid. Els investigadors s'endugueren material abundant de cada escorcoll. Cerquen proves de l'existència d'una xarxa que presumptament es dedicà a desviar doblers públics entre el 2003 i el 2007.

'Operació Passarel·la'. A primera hora del matí del 29 de juny, agents de la policia es distribuïren per les empreses que s'havien d'escorcollar. A Palma, irromperen a Clave Publicidad, una agència que es dedica a aquest àmbit de negoci i que ja ha estat al centre de més polèmiques. Una empresa filial de Clave, Illa Publicitat, amb seu al poble de Santa Maria, també fou visitada. Igualment, els investigadors entraren amb manament judicial a la seu de Comunicació Creativa, al municipi de Marratxí; a la seu de la Fundació pel

Un altre escàndol de corrupció

Esclata a Palma el 'cas Ibatur', que pot afectar novament un conseller del govern de Jaume Matas.

Desenvolupament Sostenible a les Illes Balears, al poble de Valldemossa; i, finalment, a les oficines de Pula Golf a Palma i a Son Servera. Tots aquests escorcolls varen ser dirigits pel fiscal anticorrupció Miguel Ángel Subirán. Paral·lelament, l'altre fiscal anticorrupció, Pedro Horrach, dirigia l'operació a

Madrid, on foren escorcollades exhaustivament les seus de les empreses Match Golf i Over Marketing Comunicació.

Segons l'ordre del jutge que autoritzà l'entrada a les seus empresarials, el motiu que justificà l'operació fou la investigació de delictes contra la hisenda pública, de tràfic d'influències, de malversació de doblers públics, de frau a l'administració pública i de falsedat mercantil i oficial. Segons el raonament judicial, algunes de les empreses escorcollades pogueren haver estat "arbitràriament afavorides" per Ibatur a través de nombrosos contractes sense justificar. D'una altra banda, s'investiguen també uns 17 milions d'euros que varen rebre Match Golf i Reial Pula Golf per diverses tasques de promoció del golf i que, presumptament, no van ser ben justificats.

L'operació *Passarel·la* és la culminació de setze mesos de preparació. El febrer de l'any passat, de resultes d'un altre cas de presumpta corrupció, la policia va irrompre a la seu d'Ibatur per endur-se'n un bon grapat de contractes menors –amb un màxim de 12.000 euros cada un–, en vista d'indicis que eren irregulars. En aquella operació fou detingut el qui havia estat el secretari de l'institut en temps del govern de

Golf, Kurnikova, Douglas i el feliç PP

La Conselleria de Turisme, dirigida per Joan Flaquer entre el 2003 i el 2007, va ser un dels eixos fonamentals per a l'estratègia d'imatge del president Jaume Matas. A costa de la suposada promoció turística, hom contractà noms de renom internacional, com ara la tennista Anna Kurnikova, l'*extop model* Claudia Schiffer i l'actor Michael Douglas. En aquesta manera de promocionar turísticament les Illes, fins i tot s'arribà a proposar d'organitzar una cursa no oficial de fórmula 1 que s'havia de fer al passeig Marítim de Palma, i que finalment no va ser possible.

Aquesta estratègia de promoció, i de passada d'imatge per al president (perquè Matas no desaprofitava cap

acte d'aquesta mena per a fer-s'hi fotografies), també tenia el golf com un dels eixos preferits. Entre el 2003 i el 2007 a les instal·lacions de Pula Golf (municipi de Son Servera) tingué lloc el torneig Mallorca Classic Golf. Les empreses organitzadores eren Reial Pula Golf –propietat de l'empresari Romeo Sala– i Match Golf, de Madrid. Ara totes dues són investigades pel jutge encarregat del darrer cas de presumpta corrupció política que ha esclatat a les Balears. A Pula s'hi reuní cada any tota la constel·lació d'estrelles conservadores de Madrid. Sobretot a l'edició del 2003, quan encara José María Aznar presidia el govern espanyol i tot feia suposar que Mariano Rajoy l'hi rellevaria. Matas

aprofitava el campionat de golf per estrènyer relacions. Per Pula hi desfilaren tots els noms importants del PP: Eduardo Zaplana, Aznar, Mariano Rajoy... i, naturalment, el qui aleshores era el seu puntal mediàtic per excel·lència, el director d'*El Mundo*, Pedro José Ramírez.

Cada vegada que el golf de Pula reunia la flor i nata de l'entorn conservador, Matas pareixia fer més i més punts per forjar-se un nou futur a Madrid, fos en la política o, més probablement, en l'empresa privada. Eren els moments que el president balear pareixia tenir bona estrella. La premsa amiga, com *El Mundo*, l'assenyalava com un dels valors a l'alça de l'univers del PP. Havia estat ministre espanyol de Medi Ambient entre el 2000 i el 2003 i el càrrec de president balear li anava estret. De fet, residia més a Madrid que no a Palma. Els seus contactes a la cort

Jaume Matas, Miquel Àngel Bonet. La investigació judicial a Ibaturo semblava que quedava circumscrita a Bonet, que va reconèixer al jutge que havia desviat uns 85.000 euros –a través de contractes menors a una parenta de noranta anys– que acabà embutxacant-se. El jutge li imposà una fiança penal per la mateixa quantitat defraudada. Aleshores pareixia que el cas no tindria més conseqüències, però el fet és que la fiscalia ha continuat investigant durant els setze mesos transcorreguts i ha pogut anar teixint prou indicis de delictes per a fer esclatar l'operació la setmana passada.

Relació amb 'Gürtel'. Un dels aspectes més detonants dels escorcolls de la policia la setmana passada a Mallorca –i que s'ha pogut saber per les filtracions als mitjans locals– és que la policia intervingué almanco una factura d'Easy Concept a les instal·lacions de Clave Publicidad. L'empresa Easy Concept té com a conseller delegat Pau Collado, el mallorquí que és a la llarga llista d'encausats –uns 70– pel cas Gürtel. Collado va ser director general de la Fundació pel Desenvolupament Sostenible durant el temps en què el govern balear era presidit per Jaume Matas.

EFE

El fiscal anticorrupció Miguel Àngel Subirán, en sortir de la seu de Clave, un dels grups de publicitat i comunicació més grans de les Balears, dimarts passat, 29 de juny.

EFE

Imatge de l'ex-president balear Jaume Matas, el juny del 2003, quan jurà el càrrec en presència d'Eduardo Zaplana, llavors ministre espanyol de Treball.

conservadora continuaren desfilant per Mallorca quan el PP perdé el poder a Madrid. Ara a Pula, en ocasió de torneigs de golf, suava passejant amb vaixells per la mar balear. Tot era una festa. Hi havia doblers públics per a contractar models, actors de Hollywood i tennistes, hi havia doblers públics per a construir autopistes, obres faraòniques com el Palma Arena i fins i tot per a pagar 1,2 milions per una maqueta d'un possible palau d'òpera sobre el moll vell de Palma que, a l'estil del de Sidney, havia de ser la gran obra de la badia palmesana. Un home amb estrella ascendent, Matas, que acabà estrellat. Un esclafit que ara amenaça d'emportar-se cap als jutjats algunes herències deixades per aquells temps de *roses i vi* que tan generosament pagava la Conselleria de Turisme.

EL TEMPS

L'agència de publicitat Clave fou una de les empreses investigades dins l'operació Passarel·la.

En virtut del càrrec, Collado contractà l'empresa Over Marketing per fer la publicitat de la *targeta verda* que gestionava la Fundació. Aquesta targeta va ser iniciativa del govern de Matas per a recaptar doblers a invertir en accions relacionades amb la protecció del medi –la podien adquirir ciutadans, empreses, turistes...–, perquè el PP havia eliminat la famosa ecotaxa –taxa d'un euro per turista i dia– que havia imposat el govern de progrés (1999-2003). La targeta va tenir una vida efímera i durant el temps en què va ser operativa no va assolir mai una gran recaptació. Segons que sembla, els investigadors sospiten que, mentre Collado contractava Over Marketing, aquesta empresa contractava la de Collado. Els investigadors pareixen creure que aquesta manera

d'operar era generalitzada, de manera que podia haver existit una trama que feia que molts diners públics acabassin irregularment en mans privades.

Cinc detencions. Contra allò que ha estat habitual en molts altres esclats de casos de corrupció, en aquesta ocasió la fiscalia anticorrupció i el jutge s'han estimat més de recollir tota la documentació i no procedir a detencions immediatament. De fet, hagueren de transcórrer 24 hores perquè la policia traslladàs als calabossos cinc persones, la identitat de les quals no havia transcendit abans de tancar aquesta edició, si bé se sabia que eren cinc treballadors d'Ibatur, tres homes i dues dones. Tampoc no hi hagué fotos de les detencions, a diferència d'allò que ha passat en unes altres casos. Cridà molt l'atenció a Palma la nova manera d'operar de la fiscalia. Cal tenir en compte que tant el PP com la direcció anterior d'Unió Mallorquina –que són els partits esquitxats per més casos de presumpta corrupció– havien criticat fort i ferm les detencions preventives de persones implicades en escàndols de presumpta corrupció. Per a ells no calen les detencions perquè impliquen que els

detinguts siguin fotografiats amb manilles, una escena que es pot evitar perquè són persones amb arrelament i que no fugiran de la justícia. Justament per “evitar” nous “abusos”, el PP ha contractat recentment l'ex-fiscal Ignacio Gordillo com a assessor del partit per a tots els casos de presumpta corrupció que afecten els seus militants. El cas Ibatur és el primer que esclata des de la contractació de Gordillo. I la fiscalia ha actuat d'una manera diferent de com ho havia fet fins ara.

Així i tot, a Palma es considera fet que hi haurà immediatament imputacions de gran importància política, a banda de les cinc persones detingudes. Al centre de l'atenció hi ha Joan Flaquer, actual diputat del PP i ex-conseller de Turisme (2003-2007), que recentment ha estat encausat per un altre cas. En saber que s'havia engegat l'*operació Passarel·la*, Flaquer va dir que “respect totalment les actuacions que hi ha en procés” però volgué deixar clar “que no tenc consciència d'haver adjudicat ni signat cap contracte il·legal, ni d'haver fet res d'irregular”.

Miquel Payeras